

مرجعیت سیاسی و علمی حضرت علی(ع)؛ از مصادیق مفهوم قرآنی «أنفستاً»

عالمان شیعه از مصادیق «أنفستاً» که ظهور در حضرت علی(ع) دارد، مرجعیت علمی و سیاسی امام علی(ع) و اهل بیت(ع) را استنباط کرده‌اند و رخدادهای روز مباحله را حلقه‌ای دیگر از سلسله سیاست‌هایی برشمرده‌اند که از سوی مبلغ دین اسلام برای تکمیل دین و ساختار حکومت اتخاذ شده است.

عالمان شیعه از مصادیق «أنفستاً» که ظهور در حضرت علی(ع) دارد، مرجعیت علمی و سیاسی امام علی(ع) و اهل بیت(ع) را استنباط کرده‌اند و رخدادهای روز مباحله را حلقه‌ای دیگر از سلسله سیاست‌هایی برشمرده‌اند که از سوی مبلغ دین اسلام برای تکمیل دین و ساختار حکومت اتخاذ شده است.

به گزارش خبرگزاری بین‌المللی قرآن (ایکنا)، آیه مباحله از جمله آیاتی است که همگان آن را در فهرست فضیلت‌های اهل بیت(ع) ثبت کرده‌اند. بازتاب این فضیلت در آثار مسلمانان به دو صورت عمومی و خصوصی متبلور شده است. شیعه و اهل سنت در معناشناسی عمومی و کلی مفهوم قرآنی «أنفستاً» (آل عمران/61) نظر واحد و یکسانی دارند، اما در معناشناسی خصوصی مفهوم آن، تشیع به صورت ویژه‌ای به ترجمه بیرونی و عملی این مفهوم قرآنی دست زده است.

محمدجواد نجفی، استادیار دانشگاه قم در مقاله‌ای تحت عنوان «أنفستاً و معناشناسی تاریخی مفهوم آن در ادبیات دینی» می‌نویسد: غزوه تبوک، وفد ثقیف، وفد بنی ولبعه و رویداد ابلاغ آیات سوره توبه، جریان‌های خاص تاریخی هستند که با کالبدشکافی آن‌ها، سعی شده تا مفهوم «أنفستاً» معناشناسی شود تا اثبات گردد که مفهوم و اصطلاح قرآنی «أنفستاً» جامع همه معانی است که پیامبر گرامی(ص) در مقاطع خاص تاریخی در خصوص برتری معنوی و شایستگی سیاسی حضرت علی(ع) آن را استعمال نموده‌اند.

در بخشی از این مقاله می‌خوانیم: عالمان شیعه از مصادیق «أنفستاً» که ظهور در حضرت علی(ع) دارد، مرجعیت علمی و سیاسی امام علی(ع) و اهل بیت(ع) را استنباط کرده‌اند. از نظر مذهب تشیع، آنچه در روز مباحله رخ داد، در چشم‌انداز تاریخ، حلقه‌ای دیگر از سلسله سیاست‌هایی بود که از سوی مبلغ دین اسلام برای تکمیل کردن دین و ساختار حکومت اسلامی اتخاذ شد؛ زیرا رویداد مباحله در ادامه سیاستی است که در ابلاغ آیات نخستین سوره توبه انجام پذیرفت.

همچنین در این مقاله آمده است: علامه طباطبایی در جهت اثبات شریک بودن اهل بیت در دعوت پیامبر(ص)، تمام عبارت آیه را مورد توجه قرار می‌دهد و تاکید می‌کند که ضرورت حقیقت معنایی آیه «أنفستاً» ایجاب می‌کند که صدر و ذیل آیه باهم در نظر گرفته شود و با شاهد قرار دادن لفظ «أنفستاً» (آل عمران/61) که معنای جمع را افاده می‌کند، شریک بودن اهل بیت(ع) را در دعوت پیامبر(ص) اثبات می‌کند.

در ادامه این مقاله چنین می‌خوانیم: امام رضا(ع) درباره فضیلت این روایت در خصوص حضرت علی(ع) می‌فرمایند: این امتیازی است که هیچ‌کس بدان پیشی نگرفته و برتری است که هیچ بشری بدان راه نیافته و شرافتی است که هیچ آفریده‌ای بدان سبقت نگرفته است؛ چرا که خود علی(ع) را همانند خویش قرار داد.

یادآور می‌شود، مقاله «أنفستاً و معناشناسی تاریخی مفهوم آن در ادبیات دینی»، نوشته محمدجواد نجفی و سیدمحمدتقی موسوی کراماتی در سی و نهمین شماره فصلنامه علمی - پژوهشی شیعه‌شناسی منتشر شده است.